

Erasmus+ KA1

2018-1-EL01-KA101-047392

Erasmus+

Erasmus KA1+

Κοινοπραξία Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας εκπ/σης Ν. Άρτας
Συντονιστής κοινοπραξίας: Λεωνίδας Γκόρος

Επιστημονική Υπεύθυνη:

Δρ. Κλεοπάτρα Ν. Βασιλείου

Συντονίστρια Εκπαιδευτικού έργου ΠΕ 70

“Υποστηρίζοντας τα σχολεία, ώστε να
δημιουργήσουν ένα ευέλικτο μαθησιακό περιβάλλον
για τους πρόσφυγες-μαθητές”

2018-1-EL01-KA101-047392

ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

Συντακτική ομάδα

Γεωργία Κεραμίδα, Msc, ΠΕ60, Πρωτοβάθμια εκπ/ση Άρτας

Φωτεινή Λισγάρα, ΠΕ70, Διευθύντρια 9ου Δημοτικού σχολείου Άρτας

Ζηνοβία Μήτση, ΠΕ70, εκπ/κός Δημοτικού σχολείου Αμφιθέας Άρτας

Θεοδώρα Ντάνου, MEd, ΠΕ70, εκπ/κός Δημοτικού σχολείου Ελεούσας Άρτας

Στόχος: η εξοικείωση των επιμορφούμενων εκπαιδευτικών

- με τον σχεδιασμό βιωματικών δραστηριοτήτων
-
- την υλοποίηση βιωματικών δραστηριοτήτων
-
- το επικοινωνιακό κλίμα
-
- τις σχέσεις και την αλληλεπίδραση στη σχολική τάξη

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Όταν θα έχετε ολοκληρώσει την Ενότητα, θα μπορείτε να κατανοείτε και να χειρίζεστε πληρέστερα ζητήματα που αφορούν:

- ❖ στις πρακτικές μιας δημιουργικής **πρώτης συνάντησης του/της εκπαιδευτικού με τους μαθητές**.
- ❖ στη διαμόρφωση ενός **κατάλληλου, συνεργατικού κλίματος** μέσα στην τάξη, το οποίο ευνοεί τη μάθηση.
- ❖ στον **τρόπο λειτουργίας της ομάδας**.
- ❖ στην ανάδειξη της **επικοινωνίας** μέσα στην ομάδα.
- ❖ στους **ρόλους** που αναδύονται μέσα στην ομάδα και στον τρόπο αντιμετώπισής τους.
- ❖ στη **συνδυαστική χρήση βιωματικών δραστηριοτήτων**, έτσι ώστε να δομούνται αποτελεσματικοί διδακτικοί σχεδιασμοί.

Προϋποθέσεις για βιωματικές δραστηριότητες

- ❑ αριθμός μελών
- ❑
- ❑ χώρος
- ❑
- ❑ προκαθορισμένος χρόνος
- ❑
- ❑ δομή άσκησης (αρχικά κύκλος)

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

- ❑ τεχνικές αλληλογνωριμίας μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευομένων καθώς και των εκπαιδευομένων μεταξύ τους
- ❑ εντοπισμός ελλείψεων και αδυναμιών των εκπαιδευομένων που ενδέχεται να δημιουργήσουν πρόβλημα στην επίτευξη των σκοπών του προγράμματος

Πώς καλωσορίζουμε παιδιά πρόσφυγες στην τάξη (1)

u1. Εικόνες και Παιχνίδια

Διακόσμησε την τάξη ή τους τοίχους του σχολείου με φωτογραφίες συμπεριλαμβανομένων εικόνων με πρόσφυγες.

u2. Φιλική συζήτηση

Δημιούργησε μικρές ανομοιογενείς ομάδες. Οι μαθητές σε μικρότερες ομάδες ίσως νιώσουν πιο άνετα αν μοιραστούν συναισθήματα και κάνουν νέες φιλίες

u3. Ομοιότητες και διαφορές

Προσδιόρισε κοινές αξίες και διαφορές στην τάξη. Σχεδίασε ευκαιρίες όπου οι μαθητές μπορούν να εκφράσουν τις προσωπικές τους αξίες και πεποιθήσεις για να δημιουργήσουν μια αίσθηση του ανήκειν.

Πώς καλωσορίζουμε παιδιά πρόσφυγες στην τάξη (2)

u4. Η δύναμη της εξιστόρησης

Κάνετε χώρο για αφήγηση, έναν από τους ισχυρότερους τρόπους δημιουργίας ενσυναίσθησης. Ενσωματώστε τις ιστορίες της μετανάστευσης, είτε μέσα από τη λογοτεχνία που διαβάζετε ως τάξη είτε δημιουργώντας ένα οικογενειακό ιστορικό ή / και ένα ψηφιακό έργο αφήγησης όπου οι μαθητές μπορούν να δουν ότι είμαστε έθνος μεταναστών.

u5. Δέσμευση των πολιτών

Δημιουργήστε ευκαιρίες για θετική συμμετοχή και συζήτηση πολιτών. Διδάξτε τους μαθητές για το ρόλο τους ως πολίτες. Παρέχετε παραδείγματα πολιτών που ασχολούνται με τη νεολαία σήμερα με τα μαθήματά μας.

Υπάρχουν αμέτρητες ιδέες για την ένταξη των μαθητών προσφύγων στη σχολική κοινότητα

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΠΡΩΤΗΣ

ΓΝΩΡΙΜΙΑΣ

(5)

1. Εξοικείωση με τον χώρο

Κάνουμε έναν κύκλο. Περπατάμε ελεύθερα στον χώρο. Η άσκηση έχει αρκετά στάδια. Τα μέλη εξοικειώνονται σιγά-σιγά με την έκθεση του σώματός τους στον χώρο.

2. Το Μουσικό Καπέλο

Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο και στη διάρκεια της μουσικής το καπέλο πηγαίνει από κεφάλι σε κεφάλι. Όταν η μουσική σταματήσει, το παιδί που φοράει το καπέλο λέει το όνομά του. Το επαναλαμβάνουν σηκώνοντας ψηλά τα χέρια.

3. Συστάσεις I

Επιλέγουμε ένα μουσικό κομμάτι και παροτρύνουμε τους μαθητές να χορέψουν στον χώρο. Στο σταμάτημα της μουσικής χαιρετούν ο ένας τον άλλον με μια συγκεκριμένη χειρονομία, όπως δείχνει ο εκπαιδευτικός. Στη συνέχεια σε κάθε σταμάτημα της μουσικής συστήνονται λεκτικά. Ξεκινάει πρώτα ο εκπαιδευτικός με τη φράση: " ΓΕΙΑ ΣΟΥ, ΕΙΜΑΙ Ο/Η...Στον επόμενο γύρο σε κάθε σταμάτημα της μουσικής συστήνονται με διαφορετικό τρόπο, ξεκινώντας πρώτος ο εκπαιδευτικός με τη φράση : " ΓΕΙΑ ΣΟΥ, ΜΕ ΛΕΝΕ... Στον τελευταίο γύρο σε κάθε σταμάτημα της μουσικής συστήνονται με διαφορετικό τρόπο ξεκινώντας πρώτος ο εκπαιδευτικός με τη φράση: "ΓΕΙΑ ΣΟΥ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΜΟΥ ΕΙΝΑΙ..."

4. Συστάσεις II

Χρησιμοποιούμε ένα μαλακό αντικείμενο (πάνινη μπάλα, μαξιλαράκι, μπαλόνι, λούτρινο ζωάκι), κάνοντας έναν κύκλο και θα συστηθούμε λέγοντας ο καθένας το όνομά του και πετώντας αυτό το αντικείμενο στον απέναντί του. Αυτός που πιάνει το αντικείμενο λέει το όνομά του και το πετάει σε κάποιον άλλο. Συνεχίζουμε έτσι μέχρι να ακουστούν όλα τα ονόματα.

5. Συστάσεις III

Κάνουμε έναν κύκλο. Θα συστηθούμε λέγοντας ο καθένας το όνομά του με έναν συγκεκριμένο ρυθμό. Ξεκινάμε εμείς πρώτοι δίνοντας τον ρυθμό. Αφού ειπωθούν όλα τα ονόματα, τότε αλλάζουμε τον ρυθμό και συνεχίζουμε κατά τον ίδιο τρόπο.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗΣ

(13)

1. Ας ενωθούμε....

Τα παιδιά χορεύουν στον χώρο σε ζευγάρια και, με το σταμάτημα της μουσικής, καλούνται να ενώσουν τα μέρη του σώματος που υποδεικνύει ο/η εκπαιδευτικός (π.χ. παλάμη με παλάμη ή δάχτυλο με δάχτυλο κ.λπ.).

2. Γινόμαστε όλοι μια αγκαλιά

Σκορπίζουμε χαρτιά A4 όσο και ο αριθμός των παιδιών στο πάτωμα και τα παιδιά κινούνται ανάμεσα στα χαρτιά με μουσική. Στο σταμάτημα πατούν με το ένα πόδι σε κάποιο χαρτί. Αφαιρούμε ένα χαρτί και συνεχίζουμε το παιχνίδι μέχρι να μείνει μόνο ένα χαρτί. Όλα τα παιδιά πρέπει να αγγίξουν με το πόδι τους το χαρτί. Ζητούμε να σηκώσουν ψηλά τα χέρια, να τα κατεβάσουν αργά και να γίνουν όλα μαζί μια αγκαλιά.

3. Ας γνωριστούμε καλύτερα

Κάνουμε έναν κύκλο.

Η γνωριμία θα γίνει μ' έναν τρόπο διαφορετικό. Καθένας με τη σειρά θα πει το όνομά του βάζοντας μπροστά ένα επίθετο που τον χαρακτηρίζει και ξεκινάει από το αρχικό γράμμα του ονόματός του. Ο επόμενος επαναλαμβάνει το όνομά του προηγούμενου με τον τρόπο που το είπε ο ίδιος και συνεχίζει λέγοντας το δικό του όνομα και το επίθετο που τον χαρακτηρίζει. π.χ. Φανταστική Φωτεινή

4. Καλημέρα

Καλούμε τους μαθητές να σχηματίσουν έναν κύκλο και να φανταστούν με πόσους διαφορετικούς τρόπους μπορούν να πουν καλημέρα, εκτός από τον συνηθισμένο. Αφήνουμε τα παιδιά να επιλέξουν από μόνα τους αν θα χρησιμοποιήσουν το σώμα τους, τις εκφράσεις του προσώπου τους, τους διαφορετικούς χρωματισμούς της φωνής τους. Θέτουμε ως όρο κάθε παιδί να πει τη δική του διαφορετική καλημέρα. Πρώτα λέει καλημέρα ο εκπαιδευτικός (εμπυχωτής του παιχνιδιού) και στη συνέχεια όλα τα παιδιά με τη σειρά.

5. Ποιος λείπει ;

Βάζουμε απαλή μουσική και ζητάμε από τα παιδιά να κινηθούν ελεύθερα στο χώρο, ακολουθώντας τον ρυθμό της μουσικής. Όταν η μουσική σταματήσει, ζητάμε να παραμείνουν ως έχουν κρατώντας τα μάτια τους κλειστά. Όποιο παιδί δεν μπορεί να έχει τα μάτια του κλειστά, του προτείνουμε να φορέσει ένα μαντήλι. Βγάζουμε ένα παιδί από την ομάδα και στη συνέχεια καλούμε τα παιδιά να ανοίξουν τα μάτια τους και να βρουν ποιο παιδί λείπει. Δίνουμε οδηγίες να μην μιλούν ούτε να κινούνται στον χώρο όταν αναζητούν ποιο παιδί λείπει. Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται αρκετές φορές.

6. " τρέχει το αλογάκι "

-τρέχω τρέχω και καλπάζω

και σε σένα σταματώ

χάρισε μου το όνομά σου

να το έχω φυλαχτό -

Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο..... ένα παιδάκι σηκώνεται και τρέχει,
τραγουδώντας το παραπάνω τετράστιχο..... σταματά σε κάποιο άλλο παιδάκι,
που του " χαρίζει " το όνομά του.....(Αν το παιδί δεν μιλάει καλά τη
γλώσσα, το βοηθούν ο δάσκαλος και οι συμμαθητές του).

2018-1-EL01-KA101-04739

7. Εξοικείωση μέσα από πορτρέτα

Χωρίζουμε τους μαθητές σε δύο ομάδες και τους ζητάμε να φτιάξουν με τις καρτέκλες τους δύο ομόκεντρους κύκλους, έτσι ώστε κάθε μαθητής από τον εξωτερικό κύκλο να έχει μπροστά του έναν μαθητή από τον εσωτερικό κύκλο.

Δίνουμε στους μαθητές μια κόλλα Α4 και τους ζητάμε να την κρατήσουν κάθετα, να γράψουν τα ονόματά τους και στη συνέχεια να την ανταλλάξουν με τον απέναντί τους.

Τους λέμε ότι όσο θα παίζει η μουσική θα πρέπει να ζωγραφίσουν το πορτρέτο του απέναντί τους. Όταν σταματήσει η μουσική, πρέπει να σταματήσουν να ζωγραφίζουν.

8. Εξοικείωση μέσα από πορτρέτα (συνέχεια)

Σταματάμε τη μουσική μετά από 3 λεπτά και τους ζητάμε να ανταλλάξουν πάλι το χαρτί έτσι ώστε να έχει ο καθένας το δικό του πορτρέτο. Τώρα οι μαθητές που κάθονται στον εξωτερικό κύκλο πρέπει να μετακινηθούν μια θέση δεξιά ώστε να δημιουργηθεί ένα νέο ζευγάρι.

Ζητάμε να ανταλλάξουν ξανά τη κόλλα τους και να συνεχίσουν το σχέδιο που ξεκίνησε ο προηγούμενος. Συνεχίζουμε το ίδιο μοτίβο όσες φορές θέλουμε (τουλάχιστον πέντε), ώστε να έχουμε ένα λεπτομερές πορτρέτο για τον καθένα, στο οποίο να έχουν συμβάλει τουλάχιστον πέντε άτομα. Κολλάμε όλα τα πορτρέτα στον τοίχο και αφήνουμε τους μαθητές να τα παρατηρήσουν.

9. Δημιουργούμε την “ταυτότητα” του άλλου

Χωρίζουμε τους μαθητές σε ζευγάρια και τους εξηγούμε ότι καθένας πρέπει να δημιουργήσει την “ταυτότητα” του άλλου. Τους δίνουμε από ένα χαρτόνι, πάνω στο οποίο θα πρέπει να κολλήσουν μια φωτογραφία ή το πορτρέτο της προηγούμενης φάσης. Από κάτω θα πρέπει να φτιάξουν μια λίστα με τα χαρακτηριστικά του άλλου, η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει όνομα, ημερομηνία γέννησης, χόμπι, φίλοι, οικογένεια, αγαπημένη μουσική, ταινία ή αγαπημένο παιχνίδι κ.λπ.

Ζητάμε από κάθε μαθητή να παρουσιάσει την “ταυτότητα” που έφτιαξε για τον/την συμμαθητή/τρια του.

10. Βρίσκουμε κοινά ενδιαφέροντα I

Τοποθετούμε τις καρέκλες κυκλικά και όλοι είναι καθισμένοι εκτός από έναν ο οποίος δεν έχει κάθισμα. Αυτός στέκεται όρθιος και λέει: " Άσε τον ήλιο να λάμψει αν σου αρέσει/ουν" προσθέτοντας ιδέες όπως ο κινηματογράφος, οι διακοπές, η λογοτεχνία κ.λπ. Όλοι όσοι συμφωνούν με την πρόταση σηκώνονται όρθιοι και τρέχουν να βρουν μια άδεια καρέκλα. Αυτός που δεν προλαβαίνει να βρει κάθισμα, μένει όρθιος και συνεχίζει το παιχνίδι επαναλαμβάνοντας την ίδια πρόταση με μια διαφορετική ιδέα.

11. Βρίσκουμε κοινά ενδιαφέροντα II

Τοποθετούμε τις καρέκλες κυκλικά και όλοι είναι καθισμένοι εκτός από έναν ο οποίος δεν έχει κάθισμα. Αυτός στέκεται όρθιος και λέει:

“Να σηκωθούν όλοι όσοι ...” π.χ. έχουν μακριά μαλλιά ή έχουν καστανά μάτια. Όλοι όσοι έχουν τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά σηκώνονται όρθιοι και τρέχουν να βρουν μια άδεια καρέκλα. Αυτός που δεν προλαβαίνει να βρει κάθισμα, μένει όρθιος και συνεχίζει το παιχνίδι επαναλαμβάνοντας την ίδια πρόταση με μια διαφορετική ιδέα.

12. Φρουτοσαλάτα

Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο. Στη μέση του κύκλου κάθεται ένας αρχηγός ο οποίος δίνει εντολές.

Πχ - Όποιος έχει καστανά μαλλιά να αλλάξει θέση, ή όποιος έχει παπούτσια με κορδόνια να αλλάξει θέση.

Τα παιδιά που έχουν αυτά τα χαρακτηριστικά πρέπει να σηκωθούν από τη θέση τους και να αλλάξουν θέση με κάποιο άλλο παιδί. Όταν ο αρχηγός λέει τη λέξη » φρουτοσαλάτα» πρέπει όλα τα παιδιά να κάνουν μια στροφή γύρω από τον εαυτό τους και να βρουν μια άλλη θέση στον κύκλο.

13. Κάνουμε το αντίθετο

Κάνουμε έναν κύκλο. Ο εμπυχωτής δίνει μια εντολή. π.χ.

- Ένα βήμα μπρος!

Κάνουμε ό,τι λέει.

Μετά από 30": Λέμε ό,τι λέει αλλά κάνουμε το αντίθετο.

Μετά από 30": Λέμε το αντίθετο, κάνουμε αυτό που λέει.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗΣ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
-ΦΙΛΙΑΣ

(21)

2018-1-EL01-KA101-047392

1. Κάνε ένα βήμα μπροστά

Ζητάμε από τα παιδιά να φανταστούν πως παίζουν τον ρόλο ενός άλλου παιδιού που πιθανότατα είναι αρκετά διαφορετικό από τα ίδια. Δίνουμε στον καθένα από μία κάρτα με τη νέα του ταυτότητα που θα πρέπει να τη διαβάσει σιωπηλά χωρίς να την αποκαλύψει. Εξηγούμε στα παιδιά πως ακόμη κι αν δεν γνωρίζουν πολλά για τον ρόλο που καλούνται να παίξουν, πρέπει να χρησιμοποιήσουν τη φαντασία τους. Βοηθάμε τα παιδιά να μπουν στον ρόλο, κάνοντας κάποιες ερωτήσεις, όπως: πώς σε λένε; πού γεννήθηκες; πού μένεις; πηγαίνεις σχολείο; ποια είναι η καθημερινή σου ζωή; τι κάνεις το πρωί; το μεσημέρι; το βράδυ; με ποιους παίζεις; τι κάνεις στις διακοπές σου; τι σε κάνει ευτυχισμένο/η; τι φοβάσαι; κ.λπ. Ζητάμε από τα παιδιά να παραμείνουν σιωπηλά καθώς στέκονται το ένα δίπλα στο άλλο σε μια γραμμή εκκίνησης.

2. Κάνε ένα βήμα μπροστά (συνέχεια -α)

Εξηγούμε ότι θα περιγράψουμε κάποιες καταστάσεις που μπορεί να συμβούν σε ένα παιδί. Αν η αναφορά μας αντιστοιχεί στο άτομο που φαντάζονται ότι ενσαρκώνουν, τότε θα πρέπει να κάνουν ένα βήμα μπροστά. Διαβάζουμε μια μια τις καταστάσεις και κάνουμε παύση σε κάθε κατάσταση για να δώσουμε στα παιδιά χρόνο να κάνουν ένα βήμα μπροστά. Ολοκληρώνοντας, ζητάμε από κάθε παιδί να περιγράψει το ρόλο που του ανατέθηκε και μετά την περιγραφή όλων των ρόλων, ζητάμε να κοιτάξουν γύρω τους και να δουν πού βρίσκονται οι άλλοι. Ολοκληρώνουμε ζητώντας από τα παιδιά να κλείσουν τα μάτια τους και να επανέλθουν στον πραγματικό τους εαυτό και αφού μετρήσουμε ως το τρία, ο καθένας θα πρέπει να αναφωνήσει το πραγματικό του όνομα.

3. Κάνε ένα βήμα μπροστά (συνέχεια -β)

Ενδεικτικές κάρτες ρόλων : 1) Είσαι 8 ετών. Ζεις με τους γονείς σου και τα αδέλφια σου σ' ένα μεγάλο σπίτι με κήπο και πισίνα. Ο πατέρας σου είναι διευθυντής τράπεζας και η μητέρα σου δικηγόρος. 2) Είσαι 12 ετών. Είσαι Ρομά και ζεις στην άκρη ενός μικρού χωριού σ' ένα αυτοσχέδιο σπίτι, χωρίς τουαλέτα. Έχεις οχτώ αδέλφια. 3) Είσαι 10 ετών. Ζεις σε μια μικρή φάρμα στην εξοχή. Ο πατέρας σου είναι αγρότης και η μητέρα σου φροντίζει τα ζώα. Έχεις τέσσερα αδέλφια. 4) Είσαι 11 ετών. Είσαι από τη Συρία και ήρθες με τους γονείς σου πριν δύο χρόνια στην Ελλάδα για να γλιτώσετε από τον πόλεμο. Δεν ξέρεις πότε θα μπορέσεις να επιστρέψεις στην πατρίδα σου. 5) Είσαι 13 ετών το μεγαλύτερο από τα πέντε παιδιά. Ο πατέρας σου είναι οδηγός φορτηγού και λείπει πολύ. Η μητέρα σου είναι σερβιτόρα και συχνά δουλεύει τα βράδια, ενώ εσύ πρέπει να προσέχεις τ' αδέλφια σου.

4. Κάνε ένα βήμα μπροστά (συνέχεια -γ)

6) Είσαι 8 ετών και ζεις σε ορφανοτροφείο από τότε που ήσουν βρέφος. Δεν γνωρίζεις ποιοι είναι οι γονείς σου. 9) Είσαι 12 ετών. Γεννήθηκες με αναπηρία και χρησιμοποιείς αναπηρικό καροτσάκι. Ζεις σε ένα διαμέρισμα με τους γονείς σου και τις δύο αδελφές σου. Οι γονείς σου είναι δάσκαλοι. 10) Είσαι 12 ετών και ζεις σ' ένα διαμέρισμα με τη μητέρα σου, γιατί οι γονείς σου χώρισαν όταν ήσουν βρέφος. Η μητέρα σου δουλεύει όλη τη μέρα καθαρίζοντας σπίτια και αναγκάζεσαι να μένεις πολλές ώρες μόνος σου.

Επισήμανση: Προσαρμόζουμε τους ρόλους ώστε να μη βρεθεί κανένα παιδί σε δύσκολη θέση επειδή η προσωπική του κατάσταση ενδέχεται να μοιάζει σε μεγάλο βαθμό με αυτή του ρόλου του.

5. Κάνε ένα βήμα μπροστά (συνέχεια -δ)

Ενδεικτικές καταστάσεις: 1) Εσύ και η οικογένειά σου έχετε πάντα αρκετά χρήματα για να καλύψετε τις ανάγκες σας. 2) Ζεις σε ένα άνετο σπίτι με τηλέφωνο, τηλεόραση και υπολογιστή. 3) Δε σε κοροϊδεύουν και δε σε απομονώνουν λόγω της διαφορετικής σου εμφάνισης ή της αναπηρίας σου. 4) Πηγαίνεις σε ένα καλό σχολείο και παρακολουθείς επιπλέον μαθήματα μουσικής, ξένων γλωσσών κ.λπ. μετά το σχολείο. 5) Δε φοβάσαι μην τυχόν σε σταματήσει η αστυνομία. 6) Δεν έχεις ποτέ βιώσει διάκριση εις βάρος σου λόγω της καταγωγής σου, της θρησκείας σου κ.λπ. 7) Κάνεις συχνά ιατρικούς και οδοντιατρικούς ελέγχους. 8) Εσύ και η οικογένειά σου πάτε διακοπές μια φορά τον χρόνο. 9) Όταν μεγαλώσεις μπορείς να πας στο πανεπιστήμιο ή να διαλέξεις όποιο επάγγελμα επιθυμείς. 10) Δε φοβάσαι μη σου κάνουν μπούλινγκ.

6. Κάνε ένα βήμα μπροστά (συνέχεια - ε)

- 11) Μπορείς να καλέσεις φίλους στο σπίτι σου για φαγητό ή για ύπνο
- 12) Οι γονείς σου και οι παππούδες σου γεννήθηκαν σε αυτή τη χώρα
- 13) Σου αγοράζουν νέα ρούχα και παπούτσια όποτε τα χρειαστείς
- 14) Έχεις αρκετό χρόνο για παιχνίδι και φίλους
- 15) Πιστεύεις πως θα έχεις ένα ευτυχισμένο μέλλον όταν μεγαλώσεις

12018-1-EL01-KA101-047392

7. Δυναμικές εικόνες I - ατομικά γλυπτά

Βαδίζουμε στο χώρο ελεύθερα υπό τον ήχο μιας ορχηστρικής μουσικής. Όταν η μουσική σταματήσει, οι μαθητές "παγώνουν" παίρνοντας μια συγκεκριμένη στάση ο καθένας για μερικά δευτερόλεπτα. Με την έναρξη της μουσικής οι μαθητές συνεχίζουν να κινούνται στο χώρο, έως ότου να σταματήσει και πάλι η μουσική και οι μαθητές να "παγώσουν" για ακόμη μια φορά. Αυτό επαναλαμβάνεται για όσες φορές επιθυμούμε. Αρχικά η έκφραση που παίρνει ο κάθε μαθητής είναι ελεύθερη. Κατόπιν όμως μπορούμε να την προκαθορίσουμε. π.χ. χαρά, λύπη, πόνο, οργή, αγανάκτηση κ.λπ. Μπορούμε να φωτογραφίσουμε τις εικόνες και να τις σχολιάσουμε με τους μαθητές βάζοντας τίτλους και λεζάντες.

8. Δυναμικές εικόνες II - συλλογικά γλυπτά

Χωριζόμαστε σε ομάδες. Η κάθε ομάδα συσκέπτεται και αποφασίζει να αναπαραστήσει μια εικόνα αφού πρώτα έχει προαποφασιστεί το συγκεκριμένο θέμα στη συγκεκριμένη συνθήκη. π.χ. "Το ταξίδι των προσφύγων". **Προσοχή:** επιλέγουμε προσεκτικά τα θέματα. Ο στόχος είναι η ενσυναίσθηση χωρίς όμως ψυχολογική επιβάρυνση.

Όταν δίνουμε το σήμα, οι μαθητές "παγώνουν" δημιουργώντας την εικόνα για μερικά δευτερόλεπτα. Προσέχουμε τη στάση σώματος, την κατεύθυνση του βλέμματος, την έκφραση του προσώπου και τη χωροταξική τοποθέτηση των σωμάτων. Μπορούμε να φωτογραφίσουμε τις εικόνες και να τις σχολιάσουμε με τους μαθητές βάζοντας τίτλους και λεζάντες.

9. Άσπρα και μαύρα πρόβατα

Καλούμε τα παιδιά να συγκεντρωθούν σε έναν χώρο κατάλληλο για θεατρικό παιχνίδι. Αρχίζουμε τη διήγηση μιας ιστορίας, ενώ ταυτόχρονα τα παιδιά την αναπαριστούν. Η ιστορία μιλάει για ένα κοπάδι με άσπρα πρόβατα που ζει στην πλαγιά ενός λόφου. Τα παιδιά "γίνονται άσπρα πρόβατα" και αναπαριστούν τις καθημερινές συνήθειες των προβάτων. Τρώνε χορτάρι, πίνουν νερό, παίζουν και κοιμούνται. Από μόνα τους κάνουν τη διανομή των ρόλων σύμφωνα με την πλοκή της ιστορίας. (Τον αρχηγό του κοπαδιού τον ορίζουμε εμείς). Κατά την εξέλιξη της δράσης, ενημερώνουμε τα παιδιά ότι δύο μαύρα πρόβατα πλησιάζουν το κοπάδι τους. (Επιλέγουμε δύο παιδιά και τους δίνουμε τον ρόλο του μαύρου πρόβατου).

10. Άσπρα και μαύρα πρόβατα (συνέχεια)

Τα παιδιά - άσπρα πρόβατα θα αποφασίσουν από μόνα τους πώς θα αντιδράσουν. Αν δηλαδή θα τα δεχτούν στο κοπάδι τους ή θα τα διώξουν. Στη συνέχεια παίζουν αυτό που αποφάσισαν, ώστε να ολοκληρώσουν την ιστορία.

Επισήμανση: Η επιλογή των βασικών ρόλων δεν είναι τυχαία. Είναι καλό να δίνουμε πρωταγωνιστικούς ρόλους σε παιδιά που κυρίως έχουν το δεύτερο ρόλο μέσα στην τάξη και ακολουθούν τους άλλους. Οι αντιδράσεις και οι προτάσεις των παιδιών είναι χαρακτηριστικές και εκφράζουν την αντίθεση των απόψεων που έχει η κοινωνία απέναντι στο διαφορετικό.

11. Μουσικές καρέκλες με.... ζωγραφική

Βάζουμε σε κύκλο ή σε σειρά τόσες καρέκλες όσα είναι τα παιδιά. Τα παιδιά χορεύουν γύρω από αυτές και με το σταμάτημα της μουσικής βρίσκουν μια θέση για να καθίσουν. Σε κάθε γύρο βγάζουμε μια καρέκλα. Έτσι, κάποιο παιδί δεν βρίσκει θέση κι αποχωρεί. Το παιδί που βγαίνει από το παιχνίδι ζωγραφίζει κάτι που σχετίζεται με τη φιλία, την αγάπη ή την ειρήνη σε ένα μεγάλο χαρτί κι έτσι με την ολοκλήρωση του παιχνιδιού προκύπτει παράλληλα και μια ομαδική ζωγραφιά.

12. Ομαδική Αφήγηση

Ελάτε στον κύκλο. Θα δουλέψουμε με ομαδική αφήγηση. Θα ορίσουμε τη σειρά που θα ξεκινήσουμε. Θα αρχίσει ο πρώτος με μια πρόταση θα συνεχίσει ο δεύτερος κ. ο.κ. Δε θα υπάρξει προηγούμενη συνεννόηση για το τι θα αφηγηθούμε.

13. Ο ιστός της ζωής

1. Σχηματίζουμε έναν κύκλο. Εξηγούμε ότι θα επιχειρήσουμε να δημιουργήσουμε ένα μοντέλο του " Ιστού της ζωής". Ξεκινώντας εμείς, κρατάμε ένα κουβάρι στο χέρι μας και κάνουμε μια ερώτηση όπως για παράδειγμα : " τι είναι αυτό που κάνει ένα παιδί να είναι ευτυχισμένο;"
2. Κρατάμε την άκρη του κουβαριού και πετάμε το κουβάρι σε κάποιον άλλο από τον κύκλο. Αυτός θα πρέπει να πιάσει το κουβάρι, σχηματίζοντας μεταξύ μας μια ευθεία γραμμή από νήμα που συνδέει τους δυο μας και να αναφέρει κάτι που μπορεί να κάνει ένα παιδί ευτυχισμένο. Για παράδειγμα, το παιχνίδι, η οικογένεια, η αγάπη, η φροντίδα, το σχολείο κ.λπ.

14. Ο ιστός της ζωής (συνέχεια)

3. Το δεύτερο πρόσωπο με τη σειρά του ρίχνει το κουβάρι σε ένα τρίτο πρόσωπο κι έτσι συνεχίζεται το παιχνίδι έως ότου δημιουργηθεί ένα δικτυωτό πλέγμα.

4. Όταν το κουβάρι έχει περάσει από όλους , παίρνουμε ένα ψαλίδι και ζητάμε από τους μαθητες να σκεφτούν συγκεκριμένα παραδείγματα παραγόντων ή/και δραστηριοτήτων που πλήττουν τον ιστό, π.χ. πόλεμοι, συγκρούσεις, καταστροφές, οικονομική κρίση, φτώχεια κ.λπ.

5. Για κάθε παράδειγμα που αναφέρει κάποιος , κόβουμε τον ιστό στο αντίστοιχο σημείο. Ρωτάμε τους μαθητές πώς αισθάνθηκαν βλέποντας τον ιστό να κόβεται και ζητάμε να μας πουν τρόπους προστασίας του ιστού.

15. Συνέντευξη -προσωπικές ιστορίες

Καθόμαστε σε έναν κύκλο και ρωτάμε τους μαθητές να μας πουν αν κάποιος από αυτούς έχει στην οικογένειά του ή στο στενό του περιβάλλον κάποιο άτομο που έχει έρθει από άλλη χώρα. Τότε του παίρνουμε συνέντευξη κάνοντας μια ερώτηση ο καθένας.

16. Όλοι διαφορετικοί - όλοι ίσοι

Καθόμαστε σ' έναν κύκλο και διαβάζουμε στα παιδιά την παρακάτω ιστορία, χρησιμοποιώντας τα δάχτυλά μας για να παρουσιάσουμε όλους τους χαρακτήρες. "Κοιτάξτε το χέρι μου γιατί θέλω να σας πω μια ιστορία. Μια μέρα τα δάχτυλα άρχισαν να τσακώνονται μεταξύ τους για το ποιο ήταν το καλύτερο. Πρώτος μίλησε ο Δείκτης: "Νομίζω πως είμαι το καλύτερο και πιο σημαντικό δάχτυλο, γιατί όταν κάποιος θέλει να μάθει προς τα πού να πάει, εγώ μπορώ να του δείξω τον δρόμο. Χωρίς εμένα όλοι θα ήταν χαμένοι !". " Για μισό λεπτό !", είπε ο Μέσος. " Εγώ είμαι το πιο μακρύ δάχτυλο απ' όλα. Και αφού είμαι το μεγαλύτερο, είμαι και το καλύτερο". "Ορίστε;", είπε ο Παράμεσος. "Αυτό που ξέρω εγώ είναι ότι είμαι το πιο σημαντικό δάχτυλο, αφού φοράω χρυσό, ασήμι και διαμάντια. Μα δεν είμαι πολύ όμορφο;

17. Όλοι διαφορετικοί - όλοι ίσοι (συνέχεια)

“ Σσσς... σειρά μου τώρα”, είπε το Δαχτυλάκι. “Μπορεί να είμαι το πιο μικρό απ’ όλα, αλλά ποιο άλλο δάχτυλο μπορεί να γλείφει τη σοκολάτα από τα τοιχώματα του μπολ, όταν ανακατεύουμε ή να ξύνει το αυτί όταν φαγουρίζει;” Τίποτα δεν ακουγόταν. Μόνο ο Αντίχειρας δεν είχε πάρει το λόγο ακόμα. “ Είμαι ο Αντίχειρας και ναι, μπορεί να είμαι μόνος μου στο πλάι της παλάμης, αλλά χωρίς εμένα πώς θα κρατούσατε το μολύβι, πώς θα ξεκουμπώνατε το παλτό σας, πώς θα ξεφλουδίζατε μια μπανάνα και πώς θα βουρτσίζατε τα δόντια σας; Θα σας ήταν πολύ δύσκολο, όπως θα ήταν και για μένα εάν δεν είχα όλους εσάς να με βοηθάτε. Χρειαζόμαστε ο ένας τον άλλον. Κανένα δάχτυλο δεν είναι καλύτερο από τα υπόλοιπα. Είμαστε όλοι εξίσου σημαντικοί. Ας δώσουμε λοιπόν τα χέρια κι ας θυμόμαστε ότι χρειαζόμαστε ο ένας τον άλλον για να γινόμαστε καλύτεροι”.

18. Όλοι διαφορετικοί - όλοι ίσοι (συνέχεια)

Ολοκληρώνουμε την ιστορία σφίγγοντας τα χέρια με ένα παιδί, αφού πρώτα κάνουμε διάφορα παιχνίδια με τα δάχτυλα και με τα χέρια. Έπειτα ζητάμε να κάνει ο καθένας το ίδιο με τον διπλανό του και στο τέλος όλοι να σφίξουν τα χέρια με όλους.

19. Κάτι από την πατρίδα (δραστηριότητα ενσυναίσθησης)

Χωρίζουμε τους μαθητές σε ομάδες με τυχαίο τρόπο, ώστε κάθε ομάδα να αποτελείται από 4-6 άτομα, τα οποία θα αποτελούν μέρος μιας "οικογένειας" που προέρχεται από μια ξένη ή φανταστική χώρα. Ζητάμε από τα μέλη της κάθε ομάδας να μοιραστούν μεταξύ τους ρόλους, ώστε κάθε οικογένεια να αποτελείται από από τουλάχιστον δύο ενήλικες. Κάθε ομάδα πρέπει να διαλέξει ένα οικογενειακό επώνυμο και ένα καινούριο μικρό όνομα για κάθε μέλος. Οι μαθητές κάθονται αναπαυτικά σε κύκλο και με κλειστά μάτια προσπαθούν να μπουν στον ρόλο. Μπορούμε να τους βοηθήσουμε να δημιουργήσουν μια πιο λεπτομερή εικόνα στο μυαλό τους διατυπώνοντας ερωτήσεις όπως "τι χρώμα είναι τα μαλλιά σου;" ή "πώς είναι το δωμάτιό σου;" κ.λπ.

20. Κάτι από την πατρίδα (συνέχεια)

Ενώ οι μαθητές έχουν τα μάτια τους κλειστά, τους διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο : “ *Είναι Κυριακή και έχετε βγει με την οικογένειά σας στην πλατεία της πόλης. Ο καιρός είναι υπέροχος και έχετε ευχάριστη διάθεση καθώς περπατάτε και μυρίζετε τα πρώτα λουλούδια της άνοιξης και τις μυρωδιές του φρεσκοκομμένου καφέ από τα τριγύρω μαγαζιά. Ξαφνικά ένα αεροπλάνο πραγματοποιεί χαμηλή πτήση πάνω από τις στέγες των σπιτιών. Ο τρομακτικός θόρυβος σας ξαφνιάζει και σας τρομάζει. Λίγα λεπτά αργότερα εμφανίζεται ένα ολόκληρο σμήνος αεροπλάνων και επιτίθεται στην πόλη. Βόμβες εκρήγνυνται εκτοξεύοντας παντού θραύσματα. Πυκνός καπνός πνίγει τους δρόμους και οι άνθρωποι ουρλιάζουν και τρέχουν προς όλες τις κατευθύνσεις. Αρχίζετε να ουρλιάζετε κι εσείς καθώς συνειδητοποιείτε πως μέσα στον πανικό έχετε χάσει την οικογένειά σας. Όταν τελικά μέσα στα συντρίμια και στα χαλάσματα καταφέρνετε να τους εντοπίσετε, αντιλαμβάνεστε ότι ο μικρότερός σας αδερφός έχει τραυματιστεί στο πόδι του. Συζητάτε μεταξύ σας και αποφασίζετε ότι πρέπει άμεσα να εγκαταλείψετε την πόλη. Έχετε ελάχιστο χρόνο πριν τον επόμενο βομβαρδισμό για να πάρετε μαζί σας ό,τι προλάβετε από το σπίτι σας και να τραπείτε σε φυγή αναζητώντας ασφάλεια σε άλλη περιοχή*”. 2018-1-EL01-KA101-047392

21. Κάτι από την πατρίδα (συνέχεια)

Ζητάμε από τους μαθητές να ανοίξουν τα μάτια τους και να αποφασίσουν ανά οικογένεια μέσα σε 5' πώς θα τραπούν σε φυγή και τι θα πάρουν μαζί τους. Κάθε μέλος της οικογένειας μπορεί να πάρει μαζί του ένα αντικείμενο. Καταγράφουν το αντικείμενο αυτό στο χαρτάκι τους και συγκεντρώνουν όλα τα χαρτάκια σε ένα κουτί. Κατόπιν, λέμε στους μαθητές ότι κατάφεραν να φτάσουν έως τα σύνορα της γειτονικής χώρας, αλλά εκεί έρχονται αντιμέτωποι με συμμορίες ληστών που τους απειλούν ότι για να περάσουν τα σύνορα θα πρέπει να εξαγοράσουν τη διάβασή τους με τα μισά από τα αντικείμενα που πήρε μαζί της η κάθε οικογένεια. Κάθε ομάδα πρέπει να αποφασίσει ποια αντικείμενα θα παραδώσει στους ληστές. Στο τέλος, κάθε ομάδα ανακοινώνει ποια αντικείμενα κατάφερε να πάρει μαζί της.

Πηγές

1. Erasmus KA1 course “ Supporting Schools to Create an Inclusive Environment for Refugee Students”. Audin, Turkey, December 2018.
2. Δραστηριότητες βιωματικής μάθησης στα ανθρώπινα δικαιώματα και τους πρόσφυγες. Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR), Νοέμβριος 2014.
3. Επιμορφωτικό βιωματικό σεμινάριο με τίτλο : “ Τεχνικές θεάτρου και βιωματικής μάθησης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα θέματα προσφύγων”. Άρτα, Οκτώβριος 2017.

2018-1-EL01-KA101-04739

Earth

WHAT PEOPLE THINK I AM

WHAT I REALLY AM

2018-1-EL01-KA101-047392

Erasmus+